

Проскурня О.М.
доцент НТУ «ХПІ»

ІННОВАЦІЇ В НАУЦІ ТА ОСВІТІ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ

Національна система освіти виображає історичні, політичні, соціальні, культурні та економічні процеси розвитку країни. Оскільки це повна система, її різні області не тільки взаємопов'язані і взаємозалежні, але діють разом [1]. Актуальним питанням інноваційного процесу (процесу перетворення наукових знань в інновацію) в освіті є обов'язкове завершення інновацій і отримання результату при нововведенні, придатного для практичної реалізації. Стрімка зміна правил, умов праці для усіх суб'єктів освіти зменшує вірогідність одержання сталого позитивного результату від нововведень. Освітня загальна система, це ланцюжок систем дошкільної, шкільної та вищої освіти. Кожна з яких має свої глибокі напрацювання, свою специфіку й яка повинна гармонійно взаємодіяти, мати зворотні зв'язки, бути причетною до нововведень кожної системи. В реальних умовах ми можемо спостерігати, що школярі вступивши до ВУЗу стикаються з низкою проблем: в засвоєнні матеріалу (тому що він подається

зовсім не так як у школі); в висловлюванні особистої думки й активної позиції; в необхідності відповідального ставлення до процесу навчання й прийняття того, що викладач ВУЗу має іншу роль ніж викладач у школі. Зараз спостерігається змога Міністерства освіти України створити умови для реформи української школи. Головна мета – створити школу, у якій буде приємно навчатись і яка даватиме учням не тільки знання, як це відбувається зараз, а й вміння застосовувати їх у житті [2]. При втіленні цієї реформи чиновники сподіваються створити школу, до якої приємно ходити учням, де будуть прислуховуватися до їхньої думки; будуть вчити критично мислити, не боятись висловлювати власну думку та бути відповідальними громадянами. Водночас батькам теж буде подобатися відвідувати цю школу, адже тут панують співпраця та взаєморозуміння. Якщо це реалізовувати, то потрібно втілювати основні інноваційні елементи й вищу освіту, щоби створити єдиний комфортний простір навчання для вчорашнього учня, сьогоднішнього студента та викладачів.

Одним з критеріїв навчання учня у школі є результати ЗНО, але це не є абсолютним результатом, тому що в ВУЗі учень з високим балом сертифікатів може бути неспроможен логічно будувати наукові гіпотези, самостійно пропонувати вирішення питань (але тести буде писати на високий бал). Таким чином, учень з дитячого садочка до завершення навчання в ВУЗі повинен вміти самостійно сучасними методами та інструментами вирішувати задачі різного рівня, щоби бути конкурентоспроможним на ринку праці. Для цього немаловажним є вміння одержання актуальної інформації, вміння її трансформувати та втілити в практику.

Таким чином інформація стає фундаментом інноваційного процесу в освіті. Учень, студент, викладач повинні мати інформацію в он-лайн режимі (інформацію сьогодення), мати змогу її закріпити здобуттям практичних навичок. Вже давно відомі закордонні приклади використання реальних життєвих ситуацій в якості основи навчальної діяльності і, особливо, для розвитку професійної компетентності. Це можливо коли викладач є працівником фірми, компанії, діяльність якої входить в галузь професійних знань викладача та

дисциплін, які він викладає. При цьому формується інформаційно-комунікаційний зв'язок викладача й студента (учня) на знаннях, які потрібні зараз й тут. І якщо ми говоримо про якість, тобто адекватності знань і освітньому процесі мінливими вимогами суспільного життя і ділової практики, то «живе» знання має носити випереджаючий характер [3]. Це буде приводити до формування мотивації, яка визначатиме практичну реалізацію нових знань й інновації в цілому. Але ми стикаємось з низкою проблем: за збільшенням паперових (електронних) форм, баз, звітів, нових планів, нових програм, вимог викладачу бракує часу займатися підвищенням професійної майстерності, творчості як в рамках основної роботи так й при суміщенні. Також посилення відриву знань з практичними досягненнями сприяє мінімальна кількість годин практики (роботи на робочих місцях) на галузевих підприємствах. Тоді ми можемо бачити позитивні результати нововведень тільки на паперах та звітах, а студент продовжує отримувати знання з запізненням в часі і просторі. При цьому процесі мотивація студента на одержання високих балів навчання змінюється на пасивність, інертність та одержання нової інформації з інших джерел (інформація яких може бути неякісною та хибною).

Звичайно в цьому зв'язку не є нововведенням відкрита, інноваційна та цифрова освіта як важливий елемент навчання. Однак, поки немає статистики результативності впровадження цієї інновації. Ще не так багато викладачів користуються можливостями: співтовариства вчителів і обкатки інновацій за допомогою віртуальних обмінів між школами по всій Європі; EPALe, яка пропонує он-лайн ресурси і інструменти для дорослих професійного он-лайн навчання, а також доступ до громад практики і спільних просторів для обміну ідеями та обговорення передової практики; HEInnovate, який підтримує вищі навчальні заклади з урахуванням їх інноваційного потенціалу. це застаріла матеріально-технічна база навчального процесу.

Все вищезазначене показує на існуючий інноваційний процес в сфері освіти, який має позитивні нововведення, але й супроводжується низкою невирішених питань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Peter Serdyukov, (2017) "Innovation in education: what works, what doesn't, and what to do about it?", Journal of Research in Innovative Teaching & Learning, Vol. 10 Issue: 1, pp.4-33, <https://doi.org/10.1108/JRIT-10-2016-0007>

2. Офіційний сайт МОН України. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

3. Созаев К.Г. Проблема оптимизации самостоятельной работы студента в учебном процессе вуза на основе компетентностного подхода в профессиональной подготовке будущих специалистов //Современные научные исследования и инновации. 2016. №2 (58). С. 920-924